

Салоїд С.В.,
к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту підприємств,
Ченуша О.С.,
к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту підприємств,
КПІ ім. Ігоря Сікорського

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття економічної безпеки (ЕБ) є багатоаспектним, міждисциплінарним та охоплює всі рівні та суб'єктів економічної системи. Актуалізація та детальний аналіз проблем забезпечення ЕБ призвели до появи нової галузі знань – «безпекології», що ставить за мету виявити зміст безпеки, причини недотримання, фактори впливу, форми прояву і роль у життєдіяльності суспільства [1].

Науково-методичні підходи, що можуть застосовуватися до дослідження ЕБ підприємства відрізняються за своїми особливостями, мають відповідні переваги та недоліки, обираються залежно від цілей дослідження та вихідних даних, тому в більшості своїй «не конкурують» між собою [2]. Аналіз складових ЕБ підприємства за способом вираження її сутності як сукупності дій або можливостей підприємства, а також такої класифікаційної ознаки загроз як «цикл управління», згідно якого загрози поділяють на стратегічні, тактичні, оперативні, дає підстави зазначити, що економічна безпека підприємства є об'єктом управлінського впливу на рівні стратегії і тактики.

Забезпечення ЕБ підприємства слід тлумачити у двох аспектах: як раціональне використання сукупності ресурсів підприємства для його ефективного стабільного функціонування і як інструмент адаптації та протидії негативним факторам середовища різних рівнів шляхом застосування оперативних і стратегічних методів за допомогою використання управлінських знань і компетенцій. Ефективність управління ЕБ підприємства та її оцінювання є досить складною як теоретичною, так і практичною проблемою. Оцінювання ефективності управління можна здійснювати: 1) за результатами керованої складової (оцінювати стан або процеси, що характеризують об'єкти управління як результат відповідних дій чи реалізованих рішень); 2) за параметрами керуючої складової (оцінювати стан або процеси, що характеризують суб'єктів управління - функції, структуру, поведінку тощо); 3) одночасно за сукупністю станів об'єктів та суб'єктів з урахуванням впливу факторів середовища [3].

Моделювання параметрів для оцінювання ефективності реалізації механізму управління ЕБ промислових підприємств здійснюється за таким алгоритмом: 1. Визначення цілей моделювання та параметрів системи. 2. Збір статистичних даних. 3. Розрахунок показників, що описують систему, вибір індикаторів. 4. Проведення кореляційного та інших аналізів для зменшення розмірності моделі. 5. Вибір математичної моделі. 6. Створення та тестування моделі. 7. Проведення розрахунків. 8. Перевірка результатів на адекватність. 7. Інтерпретація результатів.

Розроблення моделі дає можливість підтвердити, що обрані для аналізу індикатори визначають динаміку цільових показників та дозволяють оцінювати параметри, що визначають ефективність реалізації механізму управління ЕБ підприємства та підтверджують стану управління ЕБ.

Перелік посилань:

2. Ілляшенко О. В. Механізми системи економічної безпеки підприємства: монографія. Харків : Мачулін, 2016. 504 с.
3. Шульженко Л. С. Економічна безпека стратегічного альянсу: системний підхід: монографія. Луганськ: Промдрук, 2014. 318 с.
4. Гавриш О.А., Дергачова В.В., Салоїд С.В., Кузнецова К.О., Ченуша О.С. Управління економічною безпекою промислових підприємств в контексті забезпечення національних інтересів України: монографія. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 330 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/43473/1/Monografia_Upravlinia.pdf